

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.5.2011
COM(2011) 254 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CĂTRE
CONSILIU**

Raport privind evaluarea intermediară a „Programului Daphne III 2007 – 2013”

CUPRINS

1.	INTRODUCERE.....	3
2.	PUNEREA ÎN APLICARE A PROGRAMULUI	4
2.1.	Prezentarea generală a programului Daphne.....	4
2.2.	Punerea în aplicare a programului Daphne	5
3.	PRINCIPALELE CONSTATĂRI ALE EVALUĂRII INTERMEDIARE.....	6
3.1.	Relevanța.....	6
3.2.	Eficacitatea.....	8
3.3.	Eficiența	9
3.4.	Sustenabilitatea	10
4.	RECOMANDĂRI ȘI CONCLUZII.....	11
4.1.	Un accent sporit pe prioritățile de politică ale UE	11
4.2.	O mai bună diseminare a rezultatelor proiectelor și sustenabilitatea sporită a acestora	11
4.3.	Participarea echilibrată la programul Daphne.....	12
4.4.	O gestionare mai eficientă a programului Daphne.....	12
4.5.	Concluzii	13

1. INTRODUCERE

Prezenta evaluare intermediară a programului Daphne III își propune să ofere o imagine a rezultatelor obținute până în prezent în cadrul programului și a aspectelor calitative și cantitative ale punerii în aplicare a acestuia. Obligația de a prezenta această evaluare Parlamentului European și Consiliului este prevăzută la articolul 15 din temeiul juridic al programului Daphne III¹.

Evaluarea programului a fost efectuată de Comisie cu sprijinul unui evaluator extern independent² și s-a concentrat pe rezultatele obținute până în prezent în cadrul programului și pe aspectele calitative și cantitative ale punerii în aplicare a programului Daphne III³.

Comisia a întreprins o analiză aprofundată a punctelor tari și a punctelor slabe ale programului Daphne III în ceea ce privește:

- (1) modalitatea de a îmbunătăți punerea în aplicare pentru perioada rămasă din programul actual; și
- (2) modalitatea de a îmbunătăți conceperea programului în perspectiva unui „program succesiv”.

Mai precis, evaluarea programului s-a referit la:

- (1) relevanța în ceea ce privește obiectivele și abordarea programului, inclusiv relevanța obiectivelor în raport cu nevoile și problemele grupurilor-țintă, adecvarea priorităților la evoluțiile politicilor și la faptul dacă programul oferă o valoare adăugată europeană și asigură sinergii cu alte programe;
- (2) eficacitatea programului, înțelesă ca măsura în care programul reușește să își îndeplinească obiectivele și să creeze parteneriate transnaționale, precum și identificarea factorilor care afectează progresele;
- (3) eficiența programului, înțelesă ca măsura în care Comisia și organizațiile finanțate au utilizat în cel mai bun mod resursele – financiare, umane, tehnice – pentru a pune în aplicare programul și activitățile și pentru a obține rezultate.

Raportul prezintă principalele constatări ale evaluării, concluziile și recomandările pentru restul perioadei de punere în aplicare a programului Daphne III.

¹ Decizia nr. 779/2007/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2007; JO L 173/19, 3 iulie 2007.

² Studiul a fost elaborat de Consorțiul pentru evaluarea politicilor europene (European Policy Evaluation Consortium).

³ Studiul realizat de evaluatorul independent a fost alcătuit din cercetare documentară, interviuri cu funcționari ai Comisiei responsabili cu programul Daphne și cu alte programe conexe, un sondaj online în rândul beneficiarilor de subvenții și, în sfârșit, din studii de caz ale proiectelor selectate.

2. PUNEREA ÎN APLICARE A PROGRAMULUI

2.1. Prezentarea generală a programului Daphne

Programul Daphne III 2007-2013 „de prevenire și combatere a violenței împotriva copiilor, a tinerilor și a femeilor, precum și de protecție a victimelor și a grupurilor expuse riscurilor” a fost înființat de Parlamentul European și Consiliu în 2007 și se întemeiază pe inițiativa Daphne și succesoarele acesteia, programele Daphne I și Daphne II, fiind totodată o continuare a acestora.

Prima inițiativă Daphne a fost lansată încă din 1997 ca unul dintre elementele de răspuns cuprinzător al UE la cazurile de trafic și de exploatare sexuală a copiilor, care au bulversat Europa și au inflamat opinia publică și politică.

Recunoscând legăturile între violența împotriva femeilor și violența împotriva copiilor și a tinerilor, inițiativa Daphne viza promovarea acțiunilor de combatere a violenței, nu numai împotriva copiilor, ci și împotriva tinerilor și a femeilor. Această abordare s-a reflectat în continuare în cadrul programelor Daphne ulterioare.

Obiectivul general al programului Daphne III este acela de a contribui la protecția copiilor, a tinerilor și a femeilor împotriva tuturor formelor de violență și de a atinge un nivel înalt de protecție a sănătății, de bunăstare și coeziune socială.

Aceste obiective generale contribuie la dezvoltarea politicilor UE, în special a celor referitoare la sănătatea publică, drepturile omului și egalitatea de gen, precum și la acțiunile menite să apere drepturile copilului și la lupta împotriva traficului de ființe umane și a exploatării sexuale.

Obiectivul specific al Daphne III este acela de a contribui la prevenirea și la lupta împotriva tuturor formelor de violență care au loc în public sau în privat împotriva copiilor, a tinerilor și a femeilor, inclusiv a exploatării sexuale și a traficului de ființe umane prin luarea de măsuri preventive și acordarea de sprijin și protecție victimelor și grupurilor expuse riscurilor.

Prin acordarea finanțării necesare, Daphne III sprijină următoarele tipuri de acțiuni:

- (1) proiecte transnaționale specifice de interes UE, care implică cel puțin două state membre (subvenții pentru acțiuni);
- (2) sprijin oferit activităților ONG-urilor sau altor organizații care urmăresc un scop de interes general european (subvenții de funcționare);
- (3) acțiuni specifice întreprinse de către Comisie, cum ar fi studii și cercetări, sondaje de opinie și analize, seminarii, conferințe și reuniuni ale experților (inițiative ale Comisiei).

Printre activitățile finanțate de Daphne III se numără oferirea de asistență și încurajare ONG-urilor care activează în acest domeniu, elaborarea și punerea în aplicare a activităților de sensibilizare orientate către grupuri speciale de destinatari, difuzarea rezultatelor obținute în cadrul programelor Daphne I și Daphne II sau identificarea și consolidarea activităților care contribuie la tratamentul pozitiv al persoanelor expuse riscului violenței.

De asemenea, programul sprijină instituirea și susținerea unor rețele multidisciplinare, asigurarea lărgirii bazei de informații documentate și a bagajului de cunoștințe, proiectarea de materiale educaționale și, în cele din urmă, studierea fenomenelor referitoare la violență și impactul acesteia.

Daphne III este deschis organizațiilor și instituțiilor din statele membre ale UE și din statele AELS care sunt părți la Acordul privind Spațiul Economic European (Islanda, Liechtenstein și Norvegia) și este gestionat în mod centralizat de Comisia Europeană, care este responsabilă de stabilirea priorităților anuale, gestionarea bugetului, evaluarea propunerilor și acordarea subvențiilor.

2.2. Punerea în aplicare a programului Daphne

Pachetul financiar total prevăzut pentru programul Daphne III este de 116,85 milioane EUR pentru perioada 2007-2013, cu bugete anuale de 14,2 milioane EUR în 2007, 14,7 milioane EUR în 2008, 17,8 milioane EUR în 2009 și 18,45 milioane EUR în 2010.

În ceea ce privește distribuția bugetului, o medie de 80 % din fonduri este alocată în fiecare an subvențiilor pentru acțiuni, 14 % subvențiilor de funcționare și 5 % inițiativelor Comisiei.

Începând cu 2007, Comisia a publicat 3 cereri de propuneri privind subvențiile pentru acțiuni și 4 cereri de propuneri pentru subvențiile de funcționare și a contractat 14 inițiative ale Comisiei prin intermediul procedurilor de achiziții publice.

Cererile de propuneri publicate de Comisie au atras un număr mare de propuneri. În cazul subvențiilor pentru acțiuni, Comisia a primit și a evaluat până în prezent 697 de propuneri prezentate de parteneriate între organizații din cel puțin două state membre. În urma evaluării criteriilor formale și calitative ale propunerilor, Comisia a finanțat 165 de proiecte transnaționale.

În cazul subvențiilor de funcționare, Comisia a primit în total 112 propuneri (inclusiv o selecție în desfășurare) și a finanțat 29 dintre aceste propuneri, după o evaluare a calității acestora.

Comisia finanțează până la 80 % din costul total și stabilește plafoanele pentru valoarea subvenției. În cazul subvențiilor pentru acțiuni, suma minimă a unei subvenții este de 75 000 EUR, iar suma maximă este de 600 000 EUR, în timp ce pentru subvențiile de funcționare nu există decât o limită superioară de 300 000 EUR.

Prin urmare, bugetul programului Daphne III permite finanțarea, în medie, a 41 de subvenții pentru acțiuni și a 10 subvenții de funcționare pe an, valoarea medie a subvenției UE fiind de 362 000 EUR, respectiv 175 000 EUR (cifrele din 2009).

Dintre cele 194 de proiecte finanțate până în prezent (subvenții pentru acțiuni și subvenții de funcționare), 55 vizează combaterea violenței împotriva femeilor, 57 violența împotriva copiilor, 27 violența împotriva tinerilor, iar 55 de proiecte vizează mai multe forme de violență. Proiectele finanțate acoperă o gamă largă de activități, întrucât abordează, în general, mai multe obiective specifice sau priorități ale programului. Rezultatele cele mai obișnuite sunt producția de documente, cum ar fi pliante, broșuri, ghiduri și site-uri web, diseminarea de bune practici, cursuri de formare și organizarea de

conferințe sau seminarii. Printre alte rezultate ale proiectului se numără publicații academice, alte produse ale cercetării și organizarea unor dezbateri publice.

3. PRINCIPALELE CONSTATĂRI ALE EVALUĂRII INTERMEDIARE

3.1. Relevanța

Concluzia evaluării este că, în ansamblu, programul Daphne III este foarte relevant pentru problemele pentru a căror rezolvare a fost creat. Nivelul de violență rămâne în continuare ridicat și cererea în ceea ce privește programul este mare. În plus, obiectivele programului – prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, copiilor și tinerilor și dezvoltarea unei acțiuni coordonate a UE – rămân relevante pentru nevoile actuale ale grupurilor-țintă.

Acțiunile puse în aplicare în temeiul Daphne III respectă obiectivele programului. Potrivit unui inventar al proiectelor realizat comparativ cu obiectivele programului, există o legătură clară între activitățile care au fost sau sunt puse în aplicare prin proiecte și obiectivele definite în temeiul juridic al programului. Mai mult, rezultatele proiectelor alimentează sau influențează adesea politicile (la nivel național și la nivelul UE). Cu toate acestea, programul ar putea să facă mai mult pentru a se asigura că rezultatele activităților finanțate de Daphne III sunt utilizate în acest mod.

În ceea ce privește valoarea adăugată la nivelul UE, natura transnațională a programului înseamnă că diferitele organizații din statele membre cooperează în vederea reducerii violenței și beneficiază de pe urma schimbului de cunoștințe și de bune practici. În plus, programul oferă organizațiilor din diferite state membre posibilitatea de a coopera pentru a preveni formele de violență care sunt în mod specific transnaționale.

La nivel strategic, necesitatea de a se opune violenței împotriva femeilor, a copiilor și a tinerilor rămâne foarte relevantă, deoarece problema violenței persistă și aceste aspecte sunt la fel de relevante astăzi ca și în 1997, când a fost adoptată inițiativa Daphne. Faptul că obiectivele sunt în continuare relevante este indicat și de cererea ridicată de finanțare prin Daphne. În medie, numai 17,5 % dintre propunerile aferente subvențiilor pentru acțiuni și 36 % dintre propunerile aferente subvențiilor de funcționare pot beneficia de finanțare în fiecare an.

Domeniul de aplicare al programului Daphne III s-a extins de la inițierea programului Daphne pentru a acoperi violența împotriva un grup-țintă mai larg și un număr mai mare de forme de violență. Acest lucru se datorează faptului că, întrucât programul a finanțat mai multe proiecte, au fost identificate forme de violență diferite. Printre formele de violență foarte specifice vizate de proiectele în curs de desfășurare sau finalizate recent se numără violența în grădinițe, „violența în interiorul cuplului”, abuzarea persoanelor în vârstă și violența în raporturile intime între adolescenți.

Violența în sine nu este definită în temeiul juridic al programului Daphne, dimpotrivă, în acesta se prevede că programul Daphne III se referă la „toate formele de violență”⁴. În această privință și în vederea extinderii domeniului de aplicare al grupurilor-țintă și al

⁴ Articolele 2 și 3 din Decizia 2007/779/CE de instituire a programului Daphne.

aspectelor vizate, s-au formulat critici potrivit cărora obiectivele programului ar putea fi prea vaste și că ar fi mai bine să se creeze un program mai specific. Mai mult, există un risc că vor fi acoperite mai puține proiecte care vizează violența transnațională.

Modul prin care Comisia asigură faptul că programul rămâne relevant pentru obiectivele sale inițiale, permițând totodată inovarea și flexibilitatea, este adoptarea unor priorități tematice anuale. Prioritățile tematice au rolul de obiective specifice pentru fiecare buget anual al programului, iar propunerile sunt selectate în funcție de alinierea lor la priorități.

De exemplu, în 2008, prioritățile au vizat temele mai ample ale violenței în familie și violenței împotriva grupurilor vulnerabile, dar și măsura în care legislația națională respectă Convenția cu privire la drepturile copilului, precum și practicile tradiționale vătămătoare. Aceasta permite programului să vizeze o serie de aspecte specifice, rămânând în același timp flexibil și deschis inovării. Cu toate acestea, un număr proporțional mai mare de activități finanțate se încadrează în obiectivele mai largi. În acest sens, temele abordate prin proiectele finanțate pot fi limitate în continuare sau pot fi definite cu mai mare precizie.

În cadrul programului Daphne III există o legătură strânsă cu politicile, atât la nivelul programului, cât și la nivelul al proiectelor. Este clar că unul din obiectivele urmărite de ambele nivele este influențarea politicilor. Cu toate acestea, deși programul are ca obiectiv să ofere orientare politicilor (precum și să le reflecte), constatările arată că, la nivelul Comisiei, s-ar putea depune eforturi mai mari pentru a utiliza rezultatele acțiunilor puse în aplicare în vederea sprijinirii evoluțiilor politicilor. De asemenea, individual, multe dintre proiectele puse în aplicare în temeiul Daphne III au ca scop influențarea politicilor naționale sau europene. Acest lucru se reflectă în sondajul efectuat în rândul gestionarilor de proiect, unde marea majoritate au indicat că ar încerca, sau au încercat deja, să producă un impact asupra politicilor. De exemplu, o organizație finanțată prin Daphne promovează introducerea la scară europeană a unui singur număr de telefon pentru semnalarea copiilor dispăruți.

Având în vedere faptul că Daphne III abordează aspecte referitoare la egalitatea de șanse între femei și bărbați, drepturile omului, protecția copiilor și sănătatea și bunăstarea femeilor, a copiilor și a tinerilor, programul are un domeniu de aplicare care completează, dar se și suprapune cu alte programe atât la nivelul UE, cât și la nivel național.

Deși pot exista anumite suprapuneri în ceea ce privește grupurile-țintă și, într-o anumită măsură, în ceea ce privește conținutul, Daphne este singurul program care se ocupă în mod specific de violența împotriva femeilor, a copiilor și a tinerilor.

Acest fapt a fost confirmat în cadrul consultărilor cu părțile interesate. Marea majoritate a beneficiarilor de subvenții au indicat că finanțarea pentru același tip de activitate nu poate fi obținută de la alte programe UE, de la instituții naționale sau internaționale. Aceștia au confirmat, de asemenea, că, fără finanțarea prin Daphne, nu ar fi putut pune în aplicare activitățile pe care și le planificaseră.

În ceea ce privește valoarea adăugată la nivelul UE, programul a fost creat ca răspuns la două tipuri foarte specifice de violență – pedofilia organizată în rețele și traficul de persoane – ambele având o natură transnațională. Aceste două tipuri de violență fac încă

obiectul proiectelor finanțate prin Daphne în prezent. În mod specific, pentru a combate aceste tipuri de violență, este esențială cooperarea între țări diferite.

De asemenea, este necesar schimbul de bune practici, precum și investigarea fenomenului violenței la nivel european. În special, parteneriatele între diferite state membre pot spori baza de cunoștințe a organizațiilor participante și pot extinde diseminarea rezultatelor proiectelor.

3.2. Eficacitatea

Eficacitatea programului Daphne se referă la măsura în care programul reușește să își îndeplinească obiectivele. Se poate afirma că programul Daphne are un impact considerabil și a reușit să înregistreze progrese în îndeplinirea obiectivelor sale.

Acțiunile finanțate prin Daphne III contribuie la prevenirea violenței împotriva grupurilor-țintă, la schimbul de bune practici între statele membre și la evoluția politicii la nivelul UE și la nivel național. Cu toate acestea, au fost identificate o serie de probleme procedurale și de fond care afectează înregistrarea de progrese.

De la lansarea sa sub forma de Inițiativa Daphne, programul și-a extins capacitatea. Bugetul programului Daphne I a fost de 20 de milioane EUR pentru o perioadă de finanțare de trei ani; Daphne II a avut un buget de 50 milioane EUR pentru un program de patru ani; Daphne III dispune de un buget de peste 116 milioane EUR. Acest lucru se reflectă în creșterea numărului de proiecte finanțate în ultimii ani.

Daphne acordă adesea de mai multe ori finanțare aceleiași organizații, ceea ce îi permite acesteia să se dezvolte și proiectelor să evolueze. Acțiunile finanțate prin Daphne au contribuit la politici și au produs rezultate concrete. Cu toate acestea, s-ar putea face mai mult prin îmbunătățirea diseminării rezultatelor programului Daphne către un public mai larg.

Mai mult, impactul unor proiecte rămâne îndoielnic, deoarece acestea par a nu aduce nimic nou prin abordarea lor și prin acțiunile propuse, fiind foarte repetitive. Mulți solicitanți tind să se concentreze prea mult pe prezentarea proiectului, mai degrabă decât pe întrebarea dacă acțiunea ar aduce vreo schimbare la problema violenței. Această abordare este întărită și de lipsa de indicatori fiabili ai Comisiei pentru a măsura impactul fiecărui proiect.

Cu privire la problemele de fond, implicarea autorităților locale și naționale s-a dovedit în unele cazuri a fi problematică. De exemplu, pentru realizarea anumitor activități ale proiectelor, a fost necesară cooperarea autorităților locale sau naționale. Atunci când nivelul de cooperare sau sprijin din partea acestor autorități a fost scăzut, acesta a fost un factor direct care a afectat progresele realizate în cadrul proiectelor.

Printre aspectele pozitive trebuie semnalată crearea și menținerea parteneriatelor transnaționale, care reprezintă una dintre cele mai importante realizări ale programului Daphne și unul din elementele programului care a reușit în cea mai mare măsură să asigure o valoare adăugată la nivelul UE. Datele arată că fiecare proiect implică în medie 4-5 parteneri. Proiectele implică rareori mai mulți parteneri, deoarece parteneriatele

multiple sunt dificil de gestionat, ceea ce înseamnă că finanțarea este repartizată în părți prea mici.

Cu toate acestea, datele sugerează că se pot face mai multe pentru a promova noi parteneriate și a asigura o răspândire geografică echitabilă a organizațiilor pilot, deoarece participarea organizațiilor din unele țări rămâne limitată. Acest lucru este valabil în special pentru statele membre care au aderat în 2004 și 2007, deoarece organizațiile societății civile nu dispun încă de structurile și expertiza necesară pentru a concura pentru fondurile furnizate prin Daphne. Organizațiile din Italia, Regatul Unit, Belgia și Germania sunt cel mai frecvent lideri de proiect, în timp ce se remarcă o lipsă notabilă de proiecte provenind din România, Republica Cehă, Polonia și țările baltice.

3.3. Eficiența

Eficiența se referă la măsura în care Comisia și organizațiile finanțate au utilizat în cel mai bun mod resursele pentru a pune în aplicare programul și activitățile și pentru a obține rezultate.

Resursele financiare furnizate în prezent de program pentru a pune în aplicare acțiunile sunt adecvate, în sensul că permit finanțarea unor proiecte de înaltă calitate și că, în același timp, rata de succes în selecția proiectelor asigură o concurență importantă între proiecte.

Majoritatea beneficiarilor de subvenții au confirmat, în cadrul sondajului și al interviurilor, că resursele financiare disponibile pentru proiectele selecționate le-au permis să producă rezultatele scontate. În același timp, s-a sugerat că ar trebui luată în considerare o modificare a dimensiunii proiectelor. Mai precis, finanțarea unui număr mai mic de proiecte, însă care au o mai mare anvergură, ar putea fi mai eficientă, ar oferi un mai bun raport calitate-preț și ar produce rezultate cu un impact semnificativ.

Comisia pune la dispoziție fonduri sub formă de subvenții pentru acțiuni (pentru a finanța proiecte transnaționale specifice) și de subvenții de funcționare (pentru a sprijini costurile de funcționare curentă a organizațiilor active în domeniu). Procentul din buget disponibil pentru subvențiile de funcționare și numărul organizațiilor care ar fi eligibile pentru acest tip de finanțare (sunt active la nivel european) sunt, totuși, destul de scăzute. Din acest motiv, s-a sugerat că ar trebui poate ca toată finanțarea să se concentreze doar pe subvențiile pentru acțiuni, ceea ce ar reduce sarcina administrativă legată de un proces de selecție separat. De asemenea, s-ar putea utiliza mai mult inițiativele Comisiei pentru a sprijini administrarea programului și diseminarea rezultatelor.

În ceea ce privește procesul de depunere a cererilor, au fost introduse modificări semnificative pentru a facilita procesul de depunere a cererilor pentru Daphne. În primul rând, Comisia a introdus un sistem electronic de transmitere a cererilor prin intermediul unui instrument online, PRIAMOS. În al doilea rând, a fost creat un „chat online”, prin care solicitanții pot adresa întrebări Comisiei în cadrul unui forum deschis tuturor solicitanților. În al treilea rând, formularele de cerere au fost modificate pentru a axa procesul de evaluare pe rezultatele și realizările finale ale proiectelor. În general, reacțiile primite din partea beneficiarilor de subvenții arată că procesul de depunere a cererilor este adecvat, cu toate că ar trebui să se facă eforturi suplimentare pentru a reduce sarcina administrativă.

Cu toate acestea, datele colectate indică faptul că perioada dintre prezentarea proiectelor și încheierea contractelor este prea lungă și că acest lucru are un impact negativ. Acest lucru este valabil în special pentru subvențiile de funcționare, în cazul cărora finanțarea a fost furnizată la câteva luni după începerea exercițiului financiar pentru care a fost acordată finanțarea, ceea ce a creat dificultăți în punerea în aplicare a activităților.

3.4. Sustenabilitatea

Sustenabilitatea se referă la măsura în care parteneriatele, acțiunile și rezultatele acestora vor continua după încetarea finanțării UE și vor produce un impact durabil asupra grupurilor-țintă.

S-a dovedit că multe proiecte depind în mare măsură de finanțarea UE pentru a pune în aplicare activitățile și a produce un impact pe teren. În special, un număr semnificativ de beneficiari de subvenții acordate prin Daphne III au primit anterior finanțare UE și mulți beneficiari puneau în aplicare activități în temeiul Daphne, care erau o continuare a activităților puse în aplicare cu sprijinul finanțării anterioare. Deși acest lucru poate fi considerat drept un punct slab al programului, trebuie subliniat că programul Daphne este adesea considerat „unic” în ceea ce privește domeniul său de aplicare și, cu toate că pot fi disponibile alte resurse, este posibil ca acestea să nu fie la fel de adecvate ca Daphne.

Mai mult, crearea unor parteneriate stabile reprezintă o componentă importantă a programului Daphne III. Ca și în cazul altor programe ale UE, subvențiile pentru acțiuni sunt acordate unor organizații care au creat în mod special parteneriate transnaționale în vederea punerii în aplicare a acțiunilor propuse. Într-adevăr, programul Daphne III stabilește frecvent parteneriate de succes. Potrivit reacțiilor primite din partea beneficiarilor de subvenții, marea majoritate a parteneriatelor sunt susceptibile să continue cooperarea într-o manieră structurată.

Astfel, programul Daphne III permite organizațiilor să stabilească viitoare contacte și rețele și acest lucru a fost evidențiat ca unul dintre avantajele implicării unor parteneri din alte țări. Tipurile de activități finanțate din Daphne – de exemplu schimbul de bune practici, sprijinul pentru rețelele de protecție a femeilor și copiilor, liniile de asistență telefonică la nivel european și cercetarea europeană comparativă – funcționează mai bine atunci când sunt întreprinse de parteneriate transnaționale. S-ar putea sublinia că esența succesului proiectelor finanțate de Daphne III este crearea de parteneriate solide și durabile.

Măsura în care rezultatele proiectelor vor fi sustenabile și nevoile grupurilor-țintă vor continua să fie îndeplinite depinde în mare parte de activitățile care au fost puse în aplicare în cadrul proiectelor și de tipul de rezultate și impacturi care rezultă din aceste activități.

Analiza activităților puse în aplicare sugerează că proiectele finanțate din Daphne III au creat unele structuri care vor continua să sprijine grupurile-țintă pe termen mai lung. Pe de altă parte, activitățile care răspund nevoilor imediate și directe ale grupurilor-țintă pot depinde de o finanțare continuă. Cu toate acestea, studiile de caz efectuate pentru proiectele selectate indică faptul că unele acțiuni puse în aplicare au oferit deja rezultate concrete, care sunt, foarte probabil, sustenabile pe termen lung.

4. RECOMANDĂRI ȘI CONCLUZII

Ca răspuns la provocările și problemele identificate în cursul evaluării programului, Comisia intenționează să pună în aplicare următoarele măsuri pentru a consolida impactul programului și a îmbunătăți punerea sa în aplicare.

4.1. Un accent sporit pe prioritățile de politică ale UE

Deși prioritățile generale și specifice ale programului sunt în continuare relevante și programul reacționează foarte repede la noile evoluții prin adoptarea unor priorități anuale, evaluarea sugerează că programul Daphne III riscă să se îndepărteze de la obiectivul său principal și de la grupurile sale țintă și, în acest sens, ar putea să se suprapună cu alte programe ale UE. De asemenea, programul ar putea face mai mult pentru a urma mai îndeaproape evoluțiile actuale ale politicii.

Comisia va continua să coordoneze Daphne III prin adoptarea unor priorități anuale, însă se va concentra pe o listă restrânsă de priorități care au o importanță deosebită. În acest sens, prioritățile anuale vor face ca programul să fie în același timp flexibil și capabil să se adapteze la problemele și necesitățile în evoluție. Acest lucru va asigura că programul Daphne III rămâne un instrument de politică important, care dezvoltă noi idei și bune practici și influențează totodată elaborarea politicilor în întreaga Europă.

Pentru a obține un impact mai puternic, Comisia va lua în considerare, de asemenea, ajustarea dimensiunii proiectelor finanțate, finanțând astfel proiectele care aduc o importantă valoare adăugată la nivelul UE și care produc rezultate diseminate pe scară largă.

Priorități anuale mai specifice vor permite, de asemenea, evitarea oricărei eventuale suprapuneri cu alte surse de finanțare disponibile prin intermediul programelor UE, cum ar fi programele PROGRESS, „Drepturi fundamentale și cetățenie” și „Prevenirea și combaterea criminalității”. Trebuie precizat că, deși în prezent există anumite similitudini în ceea ce privește conținutul și activitățile între Daphne și alte programe UE, acestea reprezintă, în general, mai degrabă sinergii decât suprapuneri.

În același timp, Comisia va păstra, totuși, o posibilitate de a finanța proiecte noi și inovatoare în afara priorităților anuale. Programul ar trebui să rămână deschis unor noi idei privind modul de a combate și a preveni violența împotriva femeilor, a copiilor și a tinerilor, iar organizațiilor care depun cereri de finanțare ar trebui să aibă posibilitatea de a elabora și a prezenta proiecte inovatoare. Numărul de proiecte finanțate în afara priorităților va rămâne totuși limitat, pentru a se asigura concentrarea asupra priorităților anuale.

4.2. O mai bună diseminare a rezultatelor proiectelor și sustenabilitatea sporită a acestora

Evaluarea programului Daphne III a stabilit că se poate face mai mult în sensul diseminării rezultatelor proiectelor finanțate. Comisia va lua măsuri pentru a consolida impactul și sustenabilitatea proiectelor. În primul rând, Comisia va axa mai mult evaluarea proiectelor și conceperea cererilor de propuneri pe rezultatele și realizările acțiunilor finanțate. Această abordare axată pe rezultate va asigura că fondurile disponibile vor fi

cheltuite numai cu proiectele care contribuie cu adevărat la obiectivele Daphne și aduc o valoare adăugată importantă.

În al doilea rând, finanțarea unui număr mai mic de proiecte, însă cu o mai mare anvergură ar putea fi, de asemenea, o soluție pentru îmbunătățirea sustenabilității, deoarece acțiunile mai ample au, în general, șanse mai mari de a fi diseminate în mod corespunzător. De asemenea, Comisia va continua să sporească vizibilitatea „mărcii Daphne” care, după cum au arătat beneficiarii subvențiilor în numeroase ocazii, conferă proiectelor o credibilitate importantă care contribuie la realizarea unui impact mai eficient și la asigurarea sustenabilității.

În sfârșit, Comisia va utiliza o serie de alte instrumente pentru a îmbunătăți disponibilitatea informațiilor privind proiectele finanțate prin Daphne, cum ar fi îmbunătățirea și actualizarea site-ului „Daphne toolkit” și finanțarea proiectelor specifice care se concentrează numai pe diseminarea rezultatelor obținute până în prezent de programele Daphne consecutive.

4.3. Participarea echilibrată la programul Daphne

Participarea la programul Daphne nu este egală în rândul statelor membre. Se remarcă o lipsă importantă de solicitanți din țările din Europa Centrală și de Est.

Comisia își va intensifica eforturile pentru a spori vizibilitatea programului Daphne în țările în care participarea organizațiilor este mai mică decât media. Aceasta ar putea include o campanie de informare orientată care să constea în reuniuni de informare și în distribuirea de broșuri Daphne.

Vor fi, de asemenea, explorate posibilități de cooperare cu autoritățile naționale și regionale pentru a disemina informații despre program. Acest lucru este deosebit de important, deoarece, din cauza dimensiunii reduse a programului, Comisia nu poate întotdeauna ajunge direct la beneficiarii potențiali și, prin urmare, trebuie să se recurgă la alte măsuri pentru a comunica cu organizațiile interesate de programul Daphne.

În acest scop, Comisia ar putea implica mai multe state membre în comitetul programului Daphne pentru a disemina informațiile relevante către organizațiile societății civile din statele membre.

4.4. O gestionare mai eficientă a programului Daphne

În conformitate cu informațiile furnizate de beneficiarii subvențiilor, este necesară o gestionare mai eficientă a programului în ceea ce privește calendarul și sprijinul acordat de Comisie solicitanților și beneficiarilor de subvenții. Au fost deja luate unele măsuri pentru a îmbunătăți procesul de punere în aplicare. Acestea sunt introducerea sistemului electronic de depunere a cererilor (PRIAMOS), noi formulare de cerere, care se concentrează asupra rezultatelor proiectelor, și chat-ul online pentru a furniza sprijin în faza de depunere a cererilor.

Comisia va lua măsuri suplimentare pentru a reduce diferența de timp dintre publicarea cererilor de propuneri și încheierea contractelor, în special în cazul subvențiilor de funcționare care sunt acordate numai pentru un anumit exercițiu bugetar.

Trebuie notat, de asemenea, că numărul mare de subvenții acordate și, în consecință, numărul de evaluări finale și sprijinul solicitat de beneficiarii subvențiilor creează un volum de lucru în creștere constantă. Pentru a îmbunătăți eficiența gestionării Daphne, Comisia va identifica soluții pentru a realiza economii de scară, îmbunătățind în același timp impactul proiectelor finanțate în cadrul programului Daphne III.

4.5. Concluzii

Evaluarea confirmă succesul de ansamblu al programului Daphne în îndeplinirea obiectivelor sale. Începând cu 2007, programul Daphne III a finanțat aproape 200 de proiecte care au contribuit la prevenirea și la lupta împotriva tuturor formelor de violență care au loc în public sau în privat împotriva copiilor, a tinerilor și a femeilor, inclusiv a exploatării sexuale și a traficului cu ființe umane prin luarea de măsuri preventive și acordarea de sprijin și protecție victimelor și grupurilor expuse riscurilor.

Programul a finanțat proiecte de succes care au creat rețele europene, au partajat bune practici, au elaborat diverse publicații și au studiat fenomenul violenței.

Problema violenței persistă și necesitatea unui răspuns european este la fel de importantă ca și în 1997, când a fost creată prima inițiativă Daphne. Cererea de finanțare rămâne foarte puternică, ceea ce arată cât de relevante sunt nevoile victimelor violenței – femeile, copiii și tinerii.

Pentru a ameliora impactul programului, Comisia va consolida legăturile dintre program și evoluțiile politicii, va asigura o participare echilibrată și va îmbunătăți diseminarea rezultatelor proiectelor și gestionarea procesului de selecție. Experiența acumulată în cursul acestei evaluări va fi integrată în activitățile pregătitoare și de reflecție privind următorul cadru financiar multianual.